

Motion till riksdagen

1985/86:So428

Marianne Andersson och Jan Hyttring (c)

Kvicksilverförgiftning av amalgam

Under hösten 1985 har debatten om kvicksilverförgiftning från amalgamfyllningar i tänderna varit intensiv. De flesta större tidningar har haft artikelserier om människor som under lång tid lidit av till synes oförklarliga sjukdomstillstånd, böcker har publicerats, problemet har tagits upp på läkarstämman och på tandläkarstämman.

Tidigare trodde man att problemet berodde på elektriska strömmar i tänderna orsakade av metallfyllningar, därav beteckningen oral galvanism. All expertis var enig om att kvicksilvret i amalgam var stabilt. Efter att flera forskare presenterat resultat som visar motsatsen är nu samtliga korrosionsprofessorer i Sverige eniga om att allt kvicksilver i munnen kan utlösas på olika sätt – på mekanisk, värmemässig och mekanisk väg.

På vilket sätt detta kvicksilver påverkar hjärnan och därmed människors hälsotillstånd är ännu ej vetenskapligt fastställt. Vetenskapen om att ett av de giftigaste ämnen som finns frigörs i munnarna på alla människor med amalgamfyllningar samt att många i dag har symtom som tyder på kvicksilverförgiftning torde ändå vara skäl nog att nu verkligen ta amalgamproblemet på allvar.

Socialstyrelsen har hela tiden intagit en negativ inställning till att problemet över huvud taget existerar. De forskare som sysslat med provtagning och/eller forskning kring korrosion av tandfyllningar och övrig påverkan på människor av det frigjorda kvicksilvret har arbetat i motvind – till stor del ideellt eller med risk för att anslagen skall dras in. De människor som insjuknat har bollats mellan olika läkare och sjukvårdsinrättningar ofta utan att få någon hjälp och till slut blivit hänvisade till psykvården.

Att vara sjuk och mötas av oförstående kan knäcka den mest psykiskt starka människa. Många har också tagit sitt liv. Kostnaderna för samhället att kanske i onödan ha människor i vårdapparaten blir gigantiska jämfört med de kostnader som sanering av amalgamfyllningar medför.

Socialstyrelsens motstånd mot att befatta sig med kvicksilverproblemet har ändå luckrats upp något, och i höstas tillsattes på regeringens uppdrag en utredning som skall se på tändersättningsmaterial, ta fram vårdprogram för patienter samt ange behov av forskning om materialens biverkningar. Det är bra, men under tiden är det också viktigt att de som i många år forskat om kvicksilver och arbetat med provtagningar m. m. inte bara får fortsätta sitt arbete utan också uppmuntras därtill.

Kvicksilverförgiftning av amalgam bör klassas som sjukdom, statistik över antalet sjuka och andelen som tillfrisknat efter sanering bör föras, provtag-

ningar för att utröna sjukdomen bör ske på samhällets bekostnad, och ersättning från försäkringskassan bör utgå vid sanering. Forskning om ersättningsmaterial måste fortsätta och intensifieras.

Mot. 1985/86
So428

Många forskare har visat på sambandet mellan selenbrist och metallsyndrom. Den låga förekomsten av selen i Sverige tillsammans med tandvårdsreformen – som gjorde att svenskarna kanske har mer amalgam i tänderna än något annat folk – samt den tilltagande försurningen, tros vara bidragande orsaker till att det nu finns så många människor som drabbas av förgiftning.

Hemställan

Med hänsyn till vad ovan anförts hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär att forskare som hittills arbetat med provtagning och forskning om kvicksilverförgiftning får medel till fortsatt arbete,
2. att riksdagen hos regeringen begär att forskning om ersättningsmaterial intensifieras,
3. att riksdagen hos regeringen begär att kvicksilverförgiftning av amalgam klassas som sjukdom,
4. att riksdagen hos regeringen begär att statistik över antalet sjuka och andelen som tillfrisknar skall föras,
- [5. att riksdagen hos regeringen begär att ersättning från försäkringskassan bör utgå för provtagningar för att utröna sjukdomen samt vid sanering av fyllningar.¹]

Stockholm den 22 januari 1986

Marianne Andersson (c)

Jan Hyttring (c)

¹ 1985/86:SF255.